

РЕШЕНИЕ

№ 3360

гр. София, 29.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 12.06.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Галин Несторов

ЧЛЕНОВЕ: Бранимира Митушева
Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **1594** по описа за **2020** година докладвано от съдия Бранимира Митушева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Решение по кнахд № 1594/2020г. на АС-София-град, IV КС, 7 страница

Производството е по реда на чл. 208-228 от АПК във вр. чл. 63 от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на ЗД [фирма], чрез пълномощника адв. М. Г., срещу решение от 16.01.2020 г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД /СРС/, НО, 13-ти състав по НАХД № 7522/2019г.

В касационната жалба са изложени доводи за незаконосъобразност на съдебното решение, като постановено при допуснати съществени процесуални нарушения и в нарушение на материалния закон - касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 вр. ал. 2 от НПК вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН. Възразява се, че наказателното постановление не съответства на фактическата обстановка, описана в акта за установяване на административно нарушение /АУАН/, в който липсват данни да е налице предишно нарушение от същия вид. Твърди се още, че налагането на санкция по реда на чл. 644, ал. 2 от Кодекса за застраховането /КЗ/, за нарушение на чл. 108 от КЗ, поради наличието на предходно нарушение по чл. 107 от КЗ /отм./, представлява правоприлагане вследствие на тълкуване и аналогия на закона, т. е. налагане на санкция по аналогия, което предвид ЗНА е недопустимо в административнонаказателното производство. Възразява се още, че АУАН не съдържа пълно описание на фактите и обстоятелствата, при които е извършено

нарушението, както и че неправилно е определена датата на извършване на нарушението. Твърди се също така, че е неправилна правната квалификация на твърдяното нарушение, тъй като в случая са приложими чл. 496 и сл. от КЗ. Касаторът счита, че нарушението се явява маловажно по смисъла на чл. 28 от ЗАНН. Към момента на съставяне на АУАН застрахователят изцяло е получил определеното му застрахователно обезщетение. Претендира се от съда да постанови съдебно решение, с което да отмени решението на СРС и наказателното постановление, алтернативно да преквалифицира наложената санкция като такава по чл. 644, ал. 1, т. 1 от КЗ и се наложи минималната законова санкция.

Ответникът – КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР /КФН/, редовно призован, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата и счита същата за неоснователна по съображения, изложени в писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА счита жалбата за неоснователна.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-С. град, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, а разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С решение от 16.01.2020 г. по НАХД № 7522/2019 г. СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, НО е ПОТВЪРДИЛ наказателно постановление № Р-10-389 от 08.04.2019 г., издадено от зам. председател на КФН, с което на ЗД [фирма], за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ, е наложено административно наказание - „имуществена санкция”, в размер на 2 000 лева, на основание чл. 644, ал. 2, пр. 2 във вр. ал. 1, т. 2 вр. § 1, т. 51 от ДР на КЗ.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е събрал като доказателства по делото показанията на свидетеля Д. С. Н., както и писмените доказателства, представени по делото. Въз основа на тях е обосновал правния извод, че касаторът е извършил нарушение по смисъла на чл. 108, ал. 1 от КЗ, а в хода на административн-наказателното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 от АПК.

Касационната инстанция на основание чл. 220 от АПК приема за доказани и установени фактите, изложени от СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД и въз основа на тях е възприел следната фактическа обстановка:

На 31.08.2018 г. В. Р. предявил пред ЗД [фирма] претенция № [ЕГН] за изплащане на застрахователно обезщетение на основание сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“, по повод настъпило на 31.08.2018 г. в резултат на ПТП, застрахователно събитие - увреждане на лек автомобил „Мерцедес 190“, с [рег.номер на МПС] . Към заявлението пред застрахователя били приложени необходими за установяване на основанието и размера на претенцията документи, както и на увредения автомобил за извършени два огледа – на 31.08.2018 г. и 13.09.2018 г. Завелото претенция лице представило банкова сметка на 14.09.2018 г., като след тази дата от ползвателя на застрахователни услуги не били изисквани допълнителни доказателства, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията. С писмо от 26.10.2018 г. застрахователят уведомил В. Р., че отказва да изплати

застрахователно обезщетение по щета № [ЕГН], тъй като представеният констативен протокол е неправилно попълнен.

На 07.12.2018 г. В. Р. депозирал в КФН жалба срещу ЗД [фирма] по повод неправилен отказ от изплащане на застрахователно обезщетение по заведената претенция. От застрахователя били изискани застрахователната преписка и всички свързани с нея документи. Въз основа на констатираните при проверката обстоятелства, проверяващият приел, че застрахователното дружество е извършило административно нарушение, поради което бил съставен АУАН № Р-06-121/13.02.2019 г., като деянието било квалифицирано като нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ. Въз основа на съставения АУАН, при пълна идентичност на описаното нарушение и след събиране на доказателства за наличието на повторност, е издадено атакуваното НП.

С НП № Р-10-533/11.07.2017 г., влязло в законна сила на 18.10.2017 г., на ЗД [фирма], на основание чл. 644, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 от КЗ, е наложена имуществена санкция в размер от 3000 лева, за извършено нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ.

При правилно установена от СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, НО, 13-ти състав фактическа обстановка, настоящата съдебна инстанция намира, че обжалваното съдебно решение е валидно и допустимо. Софийски районен съд по съществото на спора и във връзка с изложените в жалбата доводи е развил правилни съображения. Разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от КЗ предвижда, че застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1 - 3, 8 - 10 и 13 - 18, раздел II, буква „А“ от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, като: 1. определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или 2. мотивирано откаже плащането. При неоспорените по същество от ЗД фактически установявания на първоинстанционният съд, обвързващи и касационната инстанция /по аргумент от чл. 220 от АПК/, за непроизнасяне от застрахователя в 15-дневен срок от представяне от собственика на застрахован автомобил на всички документи по застрахователна претенция № [ЕГН]/31.08.2018 г., съответна на закона е квалификацията на нарушението по чл. 108, ал. 1 от КЗ. В качеството му на страна по застрахователния договор, пред която е предявена претенцията, дружеството е субект на задължението да определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано да откаже плащане в определения от разпоредбата срок. Неизпълнението на задължението е правно-релевантният факт, осъществяващ състава на нарушение по чл. 644, ал. 1, т. 2 от КЗ, а в относимата към случая хипотеза на повторност по смисъла на § 1, т. 51 от ДР на КЗ – по ал. 2, предл. 2-ро на чл. 644 от кодекса. Поради това и обективната отговорност на юридическото лице е реализирана правомерно.

Касационната инстанция намира за неоснователни доводите на касатора, че СРС е приложил неправилно материалноправните норми, тъй като е потвърдил НП, издадено въз основа на АУАН, който не съдържа констатации, че нарушението е извършено в условията на повторност. Санкцията на касатора за извършеното на 09.10.2018 г. нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ е наложена при условията на „повторност“ по смисъла на чл. 644, ал. 2 от КЗ. С оглед наличието на влязло в сила на 18.10.2017 г. НП № Р-10-533/11.07.2017 г. на зам.- председателя на КФН за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ следва да се приеме, че са изпълнени предпоставките по § 1, т. 51 от ДР на КЗ за „повторност“ на нарушението.

Изискването на чл. 42, т. 4 от ЗАНН за описание на нарушението чрез всички елементи от фактическия състав на деянието по чл. 108, ал. 1 от КЗ е спазено при съставяне на АУАН № Р-06-121/13.02.2019 г. Извършването на нарушението в условията на „повторност“ е свързано с определяне размера на наказанието по смисъла на чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗАНН и не е необходимо това обстоятелство да се посочва още в АУАН. Касае се за дейност на административно-наказващия орган по определяне вида и размера на наказанието в НП, за което няма изискване в чл. 42 от ЗАНН да бъде посочено още със съставяне на АУАН.

Неоснователно се явява и възражението на касатора, че в конкретния случай е следвало да намерят приложение разпоредбите на чл. 496 и сл. от КЗ, уреждащи задълженията на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Посочения в чл. 496, ал. 1 от КЗ тримесечен срок не дерогира срока по чл. 108, ал. 1 от КЗ, а въвежда краен срок, в който следва да бъде извършено произнасянето. Задължението на застрахователя да се произнесе в 15 работни дни от представянето на всички доказателства, не в противоречие със специалната норма на чл. 496, ал. 1 от КЗ, предвиждаща, че срокът за окончателно произнасяне по претенция по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите не може да бъде по-дълъг от три месеца от нейното предявяване.

Правилно е определена датата на нарушението – първият работен ден след изтичане на 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 108, ал. 1 от КЗ. Както бе посочено по-горе всички документи, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията са представени на 14.09.2018 г. От 15.09.2018 г. до 08.10.2018 г. включително липсва произнасяне, поради което правилно 09.10.2018 г. /вторник, работен ден/ е посочена като дата на извършване на нарушението.

Настоящата съдебна инстанция приема също така, че извършеното от касатора административно нарушение не представлява маловажен случай по смисъла на чл. 28 от ЗАНН - такъв, при който извършеното административно нарушение с оглед на липсата или незначителността на вредните последици или с оглед на други смекчаващи обстоятелства представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на административно нарушение от съответния вид /субсидиарното приложение на НК касае само посочените в чл. 11 от ЗАНН въпроси, поради което дефинитивната норма на чл. 93, т. 9 от НК следва да бъде приложена в административно-наказателното производство по *analogia legis*, с оглед наличието на празнота в ЗАНН /вж. и ТР № 1/12.12.2007 г. по т. н. д. № 1/2007 г., ОСНК на ВКС/. Затова санкционираното юридическо лице не следва да бъде освободено от административно-наказателна отговорност. Това преди всичко е така, тъй като с оглед на доктриналната класификация на правонарушенията в зависимост от изискването за настъпване на определени общественоопасни последици за съставомерността на деянието, нарушението по чл. 108, ал. 1 от КЗ следва да се отнесе към така наречените „нарушения на просто извършване“, „формални нарушения“. Същото се явява довършено със самия факт на осъществяване на изпълнителното деяние – неизпълнение в срока по чл. 108, ал. 1 от КЗ. По този начин законодателят е въздигнал в нарушение само застрашаването на обществените отношения, осигуряващи дейността на застрахователите, без да е необходимо от това да са настъпили вреди /имуществени или неимуществени/. Разбира се, приложението на чл. 28 от ЗАНН не е изключено и при формалните административни нарушения, но преценката следва да бъде направена не с оглед наличието или не на вредни

последници, а на степента, с която формалното нарушение е застрашило обществените отношения. В конкретния случай извършеното деяние е застрашило обществените отношения, предмет на защита, с достатъчна интензивност, за да се приеме, че същото е административно нарушение. Това е така, тъй като нарушението засяга същността на застрахователните отношения съобразно легалните цели и определението на застраховането по чл. 2 и чл. 3 от КЗ. Наказанието е наложено в условията на повторност, т. е. при упорито поведение на наказаното лице за извършване на еднакви по вид нарушения.

Наложено с НП наказание е определено справедливо, тъй като санкциониращият орган се е съобразил с критериите за определяне на наказанието по чл. 27, ал. 2 от ЗАНН. С нормите, регламентиращи сроковете за произнасяне по застрахователни претенции, се преследват целите по чл. 2 от КЗ, една от които е защита на интересите на потребителите на застрахователни услуги. Приключването в срок на заведената претенция за изплащане на обезщетение е едно от средствата за защита на тези интереси, а именно – бързото уреждане на претенции към потребителите на застрахователни услуги. Както беше посочено нарушението е повторно, което показва, че застрахователят проявява тенденция да не спазва разпоредбите, регламентиращи задълженията му в основен сегмент от неговата дейност.

По тези доводи и аргументи, касационната инстанция приема, че СЪДЕБНОТО РЕШЕНИЕ от 16.01.2020 г. на СРС, НО, 13-ти състав е ПРАВИЛНО на основание чл. 348 от НПК и при условията и по реда на чл. 221, ал. 2 от АПК следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна, като същото следва да бъде определено в размер на 80 лева, на основание чл. 63, ал. 5 от ЗАНН, във вр. с чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ, във вр. с чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

По изложените съображения, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, IV Касационен състав, на основание чл. 221, ал. 2 от АПК във вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСТАВЯ В СИЛА съдебно решение от 16.01.2020 г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД /СРС/, НО, 13-ти състав по НАХД № 7522/2019 г.

ОСЪЖДА ЗД [фирма] да заплати на КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР сумата в размер на 80 /осемдесет/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл. 223 от АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.

